

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:	
Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyed évre	2 kor.
Egyos szám ára 20 fillér.	

Felolvasó szerkesztő:
ÉLES KÁROLY.
Laptulajdonos és Kiadó:
HORVÁT GÁBOR.

A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk.
Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendők.
Kéziratokat nem küldünk vissza.

Halottak ünnepére.

Halottainkról emlékezni a legszebb és legmagasztosabb tulajdonságainknak egyike. Ha már elmúlt néhány hónap a kedves halottnak elföldelése után s a sebet, mit elmúlása felett éreztünk, beheszesíti az idő gyógyító balzsama, nem fájdalmas már a halottra való visszaemlékezés. S künn a temető sír lombjai között járván, szomorú és magasztos érzés járja át szívünket, nem marcangol, de megihlet bennünket a tudat, hogy van valakink itt a föld alatt, aki míg él, a miénk volt s most, hogy elköltözött a túlvilágba, lát bennünket s gondol reánk. Megállunk a sírjaik felett s az ihlet perceiben mintha eltűnnének a rögök, melyek bennünket élők az alatt fekvőtől elválasztanak s mi látjuk a halottat, él, beszél, érez velünk... A mi temetőnkre egy szó van felírva: Feltámadunk! Ez a fogalom minden ismerősünk sírjánál meg-megdobbantja a szívünket s ahogy a gyász ihletének perceiben beszélgetünk a mi kedves halottunkkal, hatalmasan érezzük, hogy nem hazugság a temetők felírása, hogy igenis van, kell lennie feltámadásnak, jók jutalmazásának, gonoszok bünhődésének!

A keresztény vallás legszebb ünnepei közé tartozik e két nap: Minden-szentek és Halottak napja. Külső megnyilatkozásaiban is megragadó ez az ünnep s innen van az, hogy ebben a közömbös, hitetlen korban ez a két ünnepnap az, amelyet legimpozánsabban ül meg a katolikus világ.

A feltámadásnak, a siron tül életnek gyönyörű hirdetése a sírok tetején kigyulladó láng. Minden jó lélek ide mén halottak estéjén, az emlékezés szelid lángjai közé s miközben könnyek tödülnek a szeretetteiket sirató emberek szemébe — legalább arra az egy estére — elmulik az élők szívéből a gőg, a nagyravágyás, a hitetlenség.

A halottak estéje nemcsak arra tanít, hogy a siron túl nem szünik meg az élet s hogy a halál után sem szakadnak széjjel a kapcsolatok, amelyek minket, élők a halottakhoz fűznek, hanem mindennél erőteljesebben eszünkbe juttatja, hogy csak a temető az utolsó stációja ennek a mi földi vándorlásunknak, amelyet pénzért, sikerért, boldogságért küzdve élünk át, amelyen keresztül úgy törjük magunkat, mintha örökké élénk. „Feltámadunk!” — van a temető kapujára írva, „meghalsz te is!” — beszél nekünk a sírok. Ide kerülés, gőgös, büszke, hatalmas avagy boldog ember, elnyel a néma hant mindörökké, mint a koldust s a szerencsétlent, aki epedve várja a halált.

Nincs az a város, melynek temetőjében ne feküdnének emberek, akik életükben javára váltak a köznek s utolsó útjukra a tömeg halála kísérte őket. A legtöbb temetőben vannak sírok, melyeket a szabadságharc hőseinek porló csontjai szentelnek meg. Ezeknek sírjaihoz zarándokolniuk minél nagyobb tömegben az élők, ezek a sírok azok, melyek felett kigyullad az ember s a hazaszeretet lángja s magasztos élet lüktet a

halottak birodalmán, amelyből táplálékot nyer az élő ember és hazaszeretete. Ebben a cinikus, közömbös korban, amely a materializmust isteníti s nem keresi megnyugvását a vallásban, fokozott mértékben kell felhasználni mindent, ami ideálisan tud hatni az emberek kedélyére. A temetőt, a halottakat a ma embere is tiszteli, a sírok hatnak a legérzéktelebb emberre is, már abból az egyszerű okból is, mert a temető pecsételi meg mindnyájunk rózsáit. A hatást, amit a sírok s a halottak napja tesz, nemcsak valláskegyeleti célokra kell kiaknázni, hanem a hazaszeretet s az idealizmus céljára is. Amidőn dicsőítjük a holtakat, akik életükben dicsegek és jók valának, hirdetjük egyúttal ékesen az élőknek, hogy a derék emberek élete itt a földön is folytatódik a siron túl s hogy az emlékezés, a kegyelet megbecsülni való, szent dolog. A halottak ünnepe a hazaszeretet s az idealizmus ünnepe is.

Millió élet lüktet a sírokon kigyulladó lángokban. Az élők ennél a tüznél melegítsék szívüket és elméjüket!

Nők a diplomás pályán.

Lassan-lassan észre vesszük, hogy kezd kialakulni az új helyzet, mely a nőknek a tudomány, illetve diplomás pályára való bocsájtása által keletkezik. Immár van néhány női orvosunk, tanárunk s a legközelebbi jövőben szoknyás ügyvédek, sőt mérnökök is lesznek.

Konstatáljuk mindenekelőtt azt, hogy nyolcvan százaléka azoknak a magyar hölgyeknek, akik elvégezték az egyetem s a diploma bír.

Esztike.

Nem hiába volt sok irigye Magó Mihálynak. A jó Isten annyi jóval áldotta meg, hogy nem győzte megköszönni a sok mennyei manát, amely jámborságának, szorgalmának jutalmául az ölébe hullott. A Magóék ősi háza valószínűs kis Kánaán volt. A kertben a virágok tarka serege tanuskodott a Magóé lelkének a virágairól. Mert bizony azok voltak csak az igazi virágok Ott diszelegtek az erények paradicsomában: a vallásban. Illatukat szerleárasztották gazdagnak, szegénynek egyaránt. Mindenki téphetett és tépelt is és mindig csak friss és friss hajtások ütötték föl ártatlan, illatos fejüket a Magóé jó szívének erényt termő talajában.

Amióta Magó Mihályt magához szólította az Isten, az özvegyre szállt teljesen a gazdaság, a család meg a falu szegényeinek a gondja, Magó uram betegsége sok pénzt emésztett fel s elköltözése után némi teher maradt a Magó birtokon.

Magó Mihályné vagy amint a környéken nevezték, Terka asszony, csakhamar lerögt a boldogult férjére tartozásait, a gazdaságot felvirágoztatta s néhány esztendő után már annyi megtakarított vagyona volt, hogy legidősebb leányának férjhezadásával kezdett foglalkozni. Mert mi türes-tagadás, bármily szép volt az Esztike, bármily szapora kezű a munkában, mégsem akadt kőrője, míg szegény leány hírében állott. Az Esztikét is nagyon meglepte az anyja elhatározása. Denogy akart ő megválni a

libától, csibéitől, meg a tarka tehenétől. Tudni sem akart róla, hogy elhagyja az édes anyja házat és azt a falucskát, amelyben életének szép tavaszát élte. El is ment a tisztelendő úrhoz és bepanaszolta az anyját:

— El akar zavarni a háztul az anyus. Valami városbéli embernek szándékozik a nyakába varrni. Drága plébános ur, ne engedje, hogy kitegyék a szűrőmet...

És azokból a ragyogó csillagszemekből megeregetek a könnyek, a plébános ur meg elmosolyodott.

— No, no, nem illik pityeregni az ilyen nagy leánynak. Utóvégre vagy te oly vitéz fehérszép, hogy szemébe nézel annak a legénynek, Ha megtetszik neked a bajsza, a szava járása-cselekedete, akkor azután nyújts parolát neki, én meg rátok adom az áldást...

Dejszen Esztike nem azért volt leány, hogy másnak hagyja az utolsó szót. Már a plébános urat is ellenségének nézte.

— Már a tisztelendő ur is ellenem fordul, kezdte pityergő hangon, most már senkim sincs, aki megvédene! Ó, mi lesz a kis csibéimből, a Riska tehenemből, meg a szép gunáromból. Éhen halnak mind, mert nem ad neki senkitem enni. Tudom aztán a cirnosom is elpusztul, lekopik a nyakáról a piros pántlika és nem lesz, aki újat vegyen helyemnyakára! A galambjaim is árván maradnak. Hiába röpülnek reggelienként ablakom elé, nem szór eléjük senki búzát, puha

cipómorzsát, senki... meglássa, szent atyám, hogy azon a napon, amelyen elhagyom a Magó kuriát, nagy gyászra ébred az apró jószág...

Keserves zokogásba tört. Angyalszélid arcát zsebkendőjébe temette s amint így felsorolta panaszos okait, ébenfekete haja megoldódott s széjjelomlott vállain. Olyan volt, mint a síró angyal, akit megpróbáltat Isten a jutalmazás előtt.

Másnap, négyesfogat gördült a Magóék háza udvarára. Sarlay Berci, a kiszemelt vőlegény jött meg rajta. Terka asszony már reggel óta talpon volt s az egész háznép leste-várta a parancsait. Sütöttek, főztek, bort pálcsoztak, gyümölcsöt szedtek és tálatok fel. Évtizedek óta nyugvó ezüstneműk, óriási porcellántálak, csészék, bilikomok, kupák, — amelyekből a magyar történelem nem egy nagy alakja húzott egyet-egyet, — pipák, melyeknek faragványait a leg-híresebb olasz mesterek készítették, — vázák, amelyek a középkor festészetének a remekei voltak, — kerültek elő. Zajos lett a csendes Magó-ház, amely igénytelen külsejével inkább szegénységet, mint gazdaságot ígért a szemlélőknek.

Ezalatt meg folyton folyvást szorgoskodtak a hű cselédek. Csak az Esztike tagadta meg ez egyszer a munkát!

— Nem főzök én, nem sütök én! Minék? Nem lesz ügysem az uram! Nem megyek én férjhez soha! Ha éntőlem függne, tudom, hogy étlenszomjan hagyám a Sarlay urat!

tokába jutottak, annak nem veszi anyagi hasznát, miután nem praktizál. Akik pedig tényleg praktizálnak, azok sokkal kevesebb keresletnek örvendenek, mint azok a férfiak, akik a diplomával a birtokukban megkezdik a kenyérkereső pályát. Ez a prognosztika nem valami kedvező a női diplomákra nézve. Ők elvégre éppen annyit esztendőn keresztül tanultak, mint férfi kollégáik, ugyanannyi, sőt több pénzbe kerültek tanulmányaik, mert a hölgyek, mint egyetemi hallgatók — a férfiak módjára nem tehetnek szert mellékkeresetre, szóval éveken át nagy áldozatokat hoztak s az eredmény az, hogy a diplomájuk után — pedagógiai pályá kivételével — megélni nem tudnak és az iródt vagy kőrtérmet szívesen cserélnék fel egy kis polgári lakással, amelynek ők az asszonyai. A nehezen és drágán szerzett diplomával a kezükben azt konstatálják, hogy a diplománál többet ér a házassági levél, amelyhez pedig nem kell sem gimnázium, sem egyetem, holott a diploma drágább nem egy esetben a hozományánál. Örömtelen magolálásban mulik el a hölgyek ifúsága és az egyetemből kikerülve nemcsak a szerelmet nem ismerik, hanem a kenyérkereső mesterségüket sem bírják teljesen.

Ez a melankóliát keltő eredmény — akármit mondjanak is felháborodott nőemancipátorok — a bonctan eredménye, amely rideg számokkal állapítja meg, hogy a szép nem agyveleje hány grammal könnyebb, mint az erős nemé. A közönség, úgy a jussát, mint az egészséget kereső ugyan nem firtatja a bonctan indiszkrét leleplezéseit, de a maga érdekét tartja szem előtt és a maga bajával a férfi diplomásokat keresi fel. Amikor az egészségünkről, a vagyontunkról, a becsületünkről van szó, ügyünket férfiak kezében inkább biztosítottak látjuk, mint a női kacsókban, melyet elragadtatással csókolgatunk, melyeket szívesen látunk a házi tűzhely körül munkálkodni, de amaz ügyeinkben, melyeknél tudás, biztos látás, határozottság és ötletesség döntik el az élet harcait a női javunkra — bizony nem a hölgyeknél keresünk segédelmet.

Ennek az udvariatlan alapigazságnak érvényesülését látjuk most, amidőn tapasztaljuk, hogy a diplomás nők a diplomájukkal nem tudnak mit kezdeni.

Ez a tapasztalat indította tanügyi kormányzat arra az intézkedésre, hogy rendeletet bocsájtott ki, amely szerint az egyetemre csak elsőrangú képzettséggel bíró leányokat bocsásanak; azokat, akik csak jó vagy elégséges eredménnyel maturáltak, a tanulmányaik folytatása céljából az egyetemre fel ne vegyenek. Ki kell jelentenünk, hogy az intézkedés igazságtalan és inlogikus volt; mert a hölgyeknek néhány esztendő előtt megengedték a maturára való bocsájtást és a diploma megszerzését s immár sok száz urileány készül a diplomás pályára; ezekről az adott kedvezményt megvonni már nem lehet.

Aki A-t mond, annak B-t is kell mondania, a leányokat már nem lehet megakadályozni abban, hogy az egyetemre menjenek. Ez azonban mit sem változtat azon a körülményen, hogy a nőknek az egyetemre való bocsájtása nem bizonyult jó reformnak s a helytelen eredmény évről-évre mindinkább érezhetőbbé fog válni és el fognak szaporodni a női diplomás proletárok.

Nem értesz te ahhoz, Eszti, szólit Terka asszony s gyurta tovább a lepényt, hogy csak úgy lihegett a megerőltetéstől. En is így beszéltem, akárcsak te, amikor még pírta szerénykedett a fejemen. Azt mondom néked Eszti, hogy ne berzenkedj a főköttől, mert alája jutni nehezebb manapság, mint főispánságot szerezni. A lánynak a főköttől az, ami a férfinak a kard: fegyvere, mindene!

No, hát én nem kérek belőle, durcáskodott Eszti és hogy nyomatéka legyen a szavának, megmarkolta a sóval teli tálát és úgy loccsantotta a leveses kántába, hogy szétfröcsöcsent a fele.

Erre aztán Terka asszony türelme is elfogyott és a gyűrt tésztát a deszkára csapva, kezét harciasan a derekára szorítva, odaállott a leány elé.

Majd meglátom, ki az úr a házban? Azt teszed, amit mondom! Halottad?

Oly hangon mondotta, hogy egy hadvezérnek is diszere váit volna.

Eszti is úgy megijedt, mint a bárány, amikor ráfordul a medve. Hallgatott, de titokban horasztó terveket főzött agyában. Ki fogja gombostűvel rakni a székeket, a pamlagot, az ágyakat, hogy az a cudar vőlegényjelölt elebba boljon hamarosan a Magó kuriából. Megpáprákazza a fánkot, elsőz a levest, tűzes taplót dug a Sarlay Berci lovai fülébe, rágyújtja a házat...

Forgács.

Halottak estéje.

Meghatóbb ünnep alig van ezen a világon, mint ez a szent este. Kegyeletes érzelmektől telik meg a szív. Fájdalmas ihletés űli meg. Fájdalmát, keservét odaviszi a halottak csöndes országába. Odaborul elhunyt kedvese kerestjéhez, hogy elzokogja bánatát. Majd édes megnyugvással áldozik emlékének. A szem könnyének, a lángok lobogójának fényében az égbeszálló imádság hangjában ott ragyog minden, amivel halottja emlékének áldozik: a szeretet, a hála, a kegyelet és a szent fájdalom.

Szent ez az est, mert a szív ünnepe. Sümege azonban évek óta barbár módon zavarják ezt a szent estét. Zavarják a duhaj emberek, akiknek szíve a borgőzében tünt el. Estenden, mikor kinyúlnak a sirok lángjai a kocsmák és hegyi pincék dözsölő mámoros népe kicihelődik, s utat vált a temető felé. Részeg csoportok járták végig a Kálvária utat, a temető környékét, bementek a temetőbe is és vad kurjogással, trágár dalokkal botránkoztatták meg a temető közönségét.

Most előre kiserkesztjük ezt a kegyelet-sértő szokást. Kiserkesztjük azért, hogy a rendőrei előzzék meg ezt az oesmány viselkedést, ami a legsötétebb Afrika lakóitól is valóságos gáztett számba menne.

Meglátjuk lesz-e haszna ezeknek a figyelmeztető soroknak?

Kölcsonkért halotti koszorúk.

A szegénység sokra ráveszi az embert. Újabbban arra vette rá az alsóbb néposztálybelleket, hogy halottjuk koporsóját kölcsonkért koszorúval díszítik föl. Nem elégszenek meg egyszerű természetes virágból font koszorúval, meg a divat is parancsolja, hát a temetés vállalkozójától vagy az asztalostól csinált virág koszorút kérnek kölcsön szerény díjért, ezt azután a koporsóra teszik. Mikor pedig elföldelték a halottat, a koszorút visszaviszik. Másnap azután másik ravatalra kerül a koszorú s jár rendről rendre a halottas házakhoz. Hát igen veszedelmes divat ez! Különösen ma, mikor annyiféle ragadós betegség uralkodik, kivált a gyermekeseregben. Elcipelik avval a koszorúval házról-házra a kór csiráit s terjesztik a ragadós nyavalyát. Fontos érdeke az emberi élet és az egészségügy fontos érdeke követeli, hogy népünk ezt a veszedelmes szokást abbahagyja. Ha másképp nem, hát a hatóságunk kellene szigorú rendelettel ezt a betegségterjesztő divatot megszüntetni. Annál is inkább, mert legtöbbször talán csak hiúságból és álszeméremből fakad.

Bárd.

H I R E K.

— **Véglegesítés.** Lázár Antal sümegei adótitstet állásában a pénzügyminiszter véglegesítette.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Nagy Géza csáktornyai áll. tanítóképző intézeti vezetőjét saját kérelmére a kolozsvári áll. tanítóképzőhöz helyezte át hasonló minőségben.

— **Új tanító.** Zalagóánfai tanítónővé Helbek Irént választották meg.

Még talán anarkista eszmei is támadtak volna, ha egyszerre be nem toppan a Sarlay Berci, aki csak úgy, mintha otthon lenne, köszöntött a konyhába.

— Adjék Isten szerencsés jónapot!

Terka asszony csak úgy a listes kezével parolázott a vendéggel, de az Eszti kezéből ijedten kihullt a satutál s valóságos satu tenger támadt körüle.

Hej, Sarlay Berci, ha tudtad volna, miféle borzasztó terveket forralt ellened az a lány, kihez tűznézbe jöttél!

De bizony csak forralt! Mert amikor az Eszti keze amúgy istenigazában belenézett a Sarlay Berci szép, fekete szemébe, meglátta, mint kunkorodik a lepénylő főköttől a pörgő magyar bajusz, egyszeribe lángot kapott a szíve s valóságos máglya gyult fel benne...

Csécscsap, garabonciás volnék, ha tovább szőném Eszti keze makacsodását. Bizony Sarlayné lett a Magó Esztiéből s amikor a lakzin forró csókban olvadt össze a megszentelt frigy, a plé bános úr nem tudta megállani, hogy oda ne szőljon Esztiéhez!

— Hát most ki fogja a libákat lötni?

Eszti keze elpirult s esdően nézett hugarra, ki bizony már az eljegyzés óta átvette az apróság feletti uralmat.

Nagy Béla.

— **Alakulás.** A sümegei Baglyashegy hegy községének választmánya folyó hó 24-én alakult meg. Bánfi Alajos üdvözölte a tagokat, kérve buzgó működésüket a szőlőbirtokokok közös érdekében. A múlt választmányi gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után a gyűlés a hegybíró eddigi évi 100 K fizetését akkép változtatta meg, hogy a hegybíró és helyettese 40—40, a jegyző pedig 20 K fizetést kapjon. Bánfi Alajos volt elnök tudatta, hogy a földmivélsügyi kormány rendelkezésére az alapszabályok az elnöki állást megszüntették, ezután hegybíró és helyettes bíró lesz. Együttal fölhívta a tagokat a választásra. Hegybiről Bánfi Alajost, helyettesül Fekete Józsefet, jegyzőül Zoob Lajost választották meg. Sipos József volt hegybíró a helyettes bírói állást ismételt kérelemre sem fogadta el, mire a választmány kifejtett buzgalmaért köszönetét fejezte ki.

— **Súlyos baleset.** Járásunk közszereketben részesülő állatorvosa, Sugár János f. hó 28-án mint a tapolcai állatorvos helyettese Kővágóörsre volt, hivatalos ügyben. Visszajövet a koromsötét időben a kocsit ráment egy úmenti kavicsalomra. A kocsit nagyot zökkenet, felborult és az állatorvos oly szerencsétlenül esett ki belőle, hogy jobb lábának térdkalácsa eltört. Az első segédelmet Lőke Mór dr. tapolcai orvos nyújtotta a sebesültnek, ki az eltört lábat gipszbe tette. Sugár még az éjjel hazatért, ma pedig Budapestre szállítják gyógyítás végett. A súlyos baleset általános mély részvétet keltett.

— **Megyebizottsági tagok.** Csabrendeken megyebizottsági tagokká ifj. Tarányi Ferenc, Lőb Ignác és Pozsgay Andort választották meg.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik szeretettel fiannak temetése alkalmával mély bánatomat részvétükkel enyhíteni iparkodtak, ez úton mondom hálás köszönetet.

Örv. Weisfeld Jakabné.

— **Pályázat.** A sümegei közjegyzői állásra 8 heti határidővel pályázatot hirdettek.

— **Adóügyi vizsgálat.** Arany Izor pénzügyi számvizsgáló három héten át vizsgálta Sümege adókönyveit, beidézte a község összes adózóit s összehasonlította adókönyvecskéiket a főkönyvekkel és naplókcal. Mindössze 743 K hiányt állapított meg, mit Horváth János volt irnok s végrehajtó sikkasztott el. Emellett a könyvek szabálytalan, hiányos és hamis vezetését is konstata. A vizsgálat eredményét beterjesztette Sály János aljárásbíróhoz, aki Horváth ügyében a vizsgálatot vezeti. Horváth János f. hó 25-én délután hagyta el a sümegei kórházat s beszállították a járásbíróhoz börtönébe. A vizsgálat befejezése után az egész ügy a zalaegerszegi törvényszék elé kerül. Horváthot Fürst János dr. helybeli ügyvéd védi.

— **Városi közgyűlés Zalaegerszegen.** E hó 20-án rendkívüli közgyűlést tartott Zalaegerszeg város képviselőtestülete Várhidy Lajos polgármester elnökelete alatt, melyen többek között elhalározatott, hogy a fővárosba tervezett küldöttség útja elmarad, mert Hertelendy Ferenc fői pán már személyesen megjárta az illető miniszteriumokat s azzal a megnyugtató hírrel jött vissza, hogy sem a honvédséget, sem a felső kereskedelmi iskolát nem fogják Zalaegerszegről elvinni.

— **Muraköz szarvasmarhatenyésztése érdekében.** A nyár folyamán megemlékeztünk mi is arról, hogy a beruházási törvényjavaslathoz jelentékeny összeg volt felvéve az övre a szarvasmarha tenyésztési alap dotálására. A felvett összegből a földmivélségi miniszter a törvény szentesítése után azonnal mintegy háromszázezer K összeget képező kölcsönt bocsátott az érdekeltek rendelkezésére. Az alapból Muraköz kiszagdái is kértek s kaptak is, még pedig jókora összeget. Kiszabadka község kiszagdái már a nyár folyamán kaptak 10 000 korona kölcsönt. Most pedig a szombathelyi állattenyésztési felügyelő értesítése szerint a földmivélsügyi miniszter a csáktornyai járásbeli kiszagdákknak több év óta kért tenyészűzők beszerzésére 100 000 korona kölcsönt engedett. Az összeg kiutalása előtti intézkedések megtétele céljából a csáktornyai járás mezőgazdasági bizottsága tegnap, 29-én délelőtt tartott értekezletet.

— **Országos vásár.** A sümegei dömtörri országos vásár népes volt. A portékás sátorok között csakúgy nyüzsgött a sok nép, vásárolta a télire valót. Az idei gyümölcsstermés meglátászott a vásáron is. Sok gyümölcs volt eladó s élénk keresletnek is örvendett. Alma 4—7, dió 650—8 koronájával kelt mérőnként. A káposzta ez évben elég jó áron: 8—12 koronán kelt százankint. A marhavásár azonban kicsiny volt. Mintegy 800 darabot hajtottak s ebből 250 darab került eladásra.

— **Telefon Zalamegyében.** Mint jól értesült forrásból értesültünk, a jövő év folyamán Tapolcán is felállítják a telefon állomásokat. A dolog érdekében megyénk főispánja, Hertelendy Ferenc, ki a megye és a Balatonvidék kulturális és köz-

gazdasági ügyeit ismert ügyszeretével karolja fel, — fáradozik, melyért bizonyára nagy hálaival tartozik Tapolca közönsége.

— **Rendtelenségek.** Sümege minden szabad, minden járja. A Deák Ferenc ucca árkába folytonosan kieresztik a szennyvizet, s állandó benne a bakteriumos sár. Ezt azért tűrik csak, mert a város kellő közepén s a piacon van. Egyéb helyeken is sürűen előfordul, sőt még a belvárosban is a trágyalevet az uccára eresztik, holott a sümegei köves termőföld szívesen venné a kövér folyadékot. A Zavodnik cukrász háza előtt pedig a gyalogjáróra csináltak máltáros gödröket, ami a sümegei ucca-világítás mellett valóságos mérénylet az ember élete és egészsége ellen. F. hó 28-án este bele is esett Hirschler Arnold kereskedő inas. Szerencsére, csak az öltözeté ment lönkre a meszes sártól, egyéb baja nem esett. Vajjon az elüljáróság mikor embe-reli meg magát s mikor tesz valamit az uccai rendtelenségek ellen? Ezeket az állapotokat az utolsó faluban sem tűrnék meg, mi meg kérkedünk halva, hogy város vagyunk.

— **Előrelátás.** Deák Péter, Nagykanizsa rendőrfőkapitánya erélyes rendeletet bocsátott ki, hogy a halottak eszénének átjuttatását senki meg ne zavarja. Hasonló rendelet nálunk is de elkélne!

— **Szürnyű vég.** Derék pap volt Csizmazia Pál dr. Igazi hivatalos szolgálja az Úrnak. A szomszéd Gyömrőben volt rövid ideig plébános. Helyzete nem valami rózsás volt ebben a faluban, mert a híres gyömrői nép viselkedésével sok bosszúságot szerzett neki. El is akarta hagyni a falut, mert felsőbb engedelemmel elősorolta plébániáját a háromagarévival. Súlyos idegbaja miatt azonban ezt a plébániát el nem foglalta, hanem Budapestre ment s ott egy hidegvízgyógyintézetben gyógyította magát. Vagy három hét előtt kissé javulva Budafokra ment sógorához. Később azonban ismét visszament az intézetbe, hogy kezeltesét ismét folytassa. Folyó hó 22-én azonban elhagyta a sanatóriumot, fölment a Gellért-szoborhoz s ott agyonlőtte magát. Idegbaja örülétté fokozódott s ez kergette a szomorú végzetbe. Tragikus sorsa mély s igaz részvétet keltett mindazokban, akik a fiatal rokonszenves papot csak ismerték.

— **Baromfi és tojáskivitelünk fellendülése.** Megelégedéssel konstátálhatjuk baromfi- és tojás-kivitelünk újabb fellendülését. Ez a ma már tekintélyes kereskedelmi ág, mely alig évtizedes múltra tekinthet vissza, a kedvező előfeltételek folytán még korántsem érte el tetőpontját. Mivel főképp a kiszagda-osztály húz a fejlődésből hasznot, a kivitelnek minden eszközzel való további erőteljes fejlesztése épp oly fontos szociálpolitikai, mint gazdasági feladat. Kivittünk az idén január és február havában eleven csirkét és kappant 813 524 (+47.000), ludat 17 718 (+8000), kacsat 8075, pulykát 4890 (+400) darabot, továbbá ledit állapotban 19 685 q baromfit. Főpiacunk volt Németország. Nevezetesen még az eleven nyul fokozódó kivitele. Tavaly 11 751 darabot, az idén pedig már 16 102 darabot exportáltunk. A magyar nyulat a külföldön a vadállomány frifrisítésére és nemestítésére használják. Tojáskivitelünk 76 288 (+14 000) q volt; legtöbbet exportáltunk Németországba (32 082 q). A vámkülföldre és Ausztriába irányuló kivitelünk egyaránt fellendült. Mind az osztrákok, mind a németek többnyire Angliába exportálják tovább a magyar tojást, miután ott előbb hitványabb minőségű galicioi és orosz tojással keverték. Kivitelünk ez ágának a külföldi közvetítéstől való függetlenítése eme manipulációk kiküszöbölése végett is sürögösen szükséges volna.

— **Zsebtolvaj az almáriomban.** Vakmerő és furfangos zsebtolvaj került hurokra a sümegei dömölöri vásárran. Neve Kis János, *mellekfoglalóskása* állítólag mázoló. Az efajta nép Eldorádójából jött, Budapestről. A zsebtolvaj a marhavásárran próbált szerencsét. Egy földmives atyafi eladta ökreit s egy száz koronás bankót kapott foglalólul. A zsebtolvaj, aki leste a vásárt, hamarosan ki is csipte a bankót az erszény nyel együtt. De vesztére! A körülállók észrevették, megragadták, fejbeverték, azután átadták a csendőröknek. A csendőrök kaszárnyájából azonban a nyitott ablakon át kiugrott a tolvaj s futásnak eredt. A csendőrök, majd Somogyi levélhordó és többen utána eredtek. Az üldözött tolvaj a Hladny-ház udvarába menekült, átvette magát ennek kerítésén s a szomszédban lakó Fischer Mór ecetgyáros szobájába beosont. A oseléd a konyhában, a házigazda a másik szobában tartózkodott s nem vették észre, minő különös vendég érkezett hivatlanul a lakásba. Jöttek az üldözők s keresték a tolvajt. De nem találták sehoh sem, bár minden helyiséget megjártak. El is hagyták a lakást, azonban Fischer Mór mégis aggódott: nem bujt-e el nála a tolvaj? Újra bement a szobába s ekkor észrevette, hogy az egyik ruhaszekrény nincs

rendesen betéve. Kinyitotta s ott látszott a ruhák alatt a tolvaj lába. Ez nyomban könyörgőre fogta a dolgot: az Istenért, el ne áruljon. Hiába! A behivatott csendőrök előszóftották a zsebtolvajt komikus helyzetéből, megláncolták s a történet folytatása — ismert dolog. Nyolc napot kapott. — Ugyanezen a vásáron egy kabátotvajt is elcsiptek, akit nyomban három napi elzárásra ítéltek el a bíróság.

— **Állatbetegség.** Csehfn és Mihályfán a sercegő úszóg erősen föllépett a szarvasmarhákban. Mindegyik községben 10-nél több állat elpusztult benne. A baj ellen oltással lehet védekezni. Ügyeljenek gazdáink, hogy elhárítsák az újabb csapást, amely állataik elpusztulásával érné őket.

— **A Mura áldozatai** Csalapin András 19 éves és Balázsics Iván 20 éves bisztricei révbérlőnél voltak szolgálatban, mikor e hónap elején a sok esőzés folytán a Mura nagyon is megáradt. A két alkalmazott folyó hó 18-án a Mura közepére evezett be, hogy az áradás folytán vízbe merült révkötelet felemeljék a vízből. Munkaközben azonban a csónak felborult s a két vízbeesett nem volt képes a hatalmas árral megbirkózni, alá merültek s két héten belül még holttestüket sem találták meg. Folyó hó 24-én este Hát-ház község batárában, azután a murai kis szigetre egy holttestet dobott ki a víz, melyben Csalapin András holttestét ismerték fel. A másik holttest még máig sincs meg.

— **Betörés.** Spiegel Rezső tapolcai kereskedő üzlethelyiségébe folyó hó 26-án éjjel eddig ismeretlen tettes a pincéből felszolgáló ajtón keresztül behatolt és onnan 1800 K készpénzt és 4000 K értékű papírt elloptott. A tettest a hatóság nyomozza.

— **Rászakadt a part.** Bolla József tapolcai fuvaros földet akart felrakni kocsijára. Hogy munkáját megkönnyítse, közvetlen a meredek part szélére állott kocsijával, hogy a földet arra felhányja. Az ázott part azonban lezuhant és az alatta dolgozó Bollára esett. Bollát csak nagy nehezen lehetett a föld alól kimenteni és súlyos sérüléseket szenvedett, loval pedig a zuhanástól megijedve, elfutottak és csak a városi téglaháznál fogták el őket.

— **Szobafűz.** Folyó hó 24-én idős Leszner Mór tapolcai lakos szobaleánya égő gyújtóval járt a szobában, miközben az ablakfüggöny az égő gyertyától tüzet fogott és csakhamar az egész függöny elégett. A tüzet eloltották s így a szoba egyéb bútorai kár nem történt.

— **Testvérök között.** A legjobb testvérek között is megeshik, hogy néha-néha összekülönböznek meg kibékülnek. Bezzeg nem így történt ez Bakán folyó hó 25-én a Molnár testvérek között. A két testvér azon, hogy ki használja előbb a közös pénzen szerzett buzarostát, összeveszett s a szóbeli veszekedés közben a fiatalabb Molnár a rostát el akarta vinni, amire az idősebb testvér dühbe jött, a kamarába rohant, baltát ragadott s ifjabb testvérét kétszer úgy vágta fejbe, hogy az most a halállal vívódik. Az ügyesség súlyos testi sérülést helyezett vállalá az idősebb Molnár.

— **Ritka szerencse.** A m. kir. osztályországték hétfői húzásán nagy szerencsében részesültek a 98024 számú sorsjegy tulajdonosai. Ugyanis ez a az szám, melyet Schulze Vilmos osztályorsjegy főelárúsnál Bpest, Régi-pósta-u. 6. veztek, nyerte a 600 000 K jutalomdíjat. A következő sorsjáték első húzásához eredeti sorsjegyek még kaphatók e szerencsés főelárúsnál, egész 12 K fél 6 K, negyed 3 K, nyolcad 1 K 50 fillér.

— **Sírmécsék.** A kellemetlen szagu faggyu sírmécsék helyett ma már mindenhol stearinból készült sírmécséket használnak, mely több órán át ég, szépen világít, a szél nem oltja el. 1 drb ára 10 fillér. Kapható Daruay Kálmán kereskedésében Sümege.

Elhervadt rózsák.

Elhervadt rózsák, elhervadt szegfűk,
Rég álmodott álmok elszállt illata;
Könnyező szemekkel nézek most reátok,
Mikor virultatok, hervadt kis virágok,
Az volt az én élttem legszebb tavasza...

Az volt a kikelet, illatos, napfényes.
Madár dala zengett minden lombos ágon;
Szerettem s szerettek, igaz érző szívvel,
Ábrándos gyermekek bohó szerelmével,
Ragyogó tavasz volt az én boldogságom.

S elhervadt a virág. Ősz lett a tavaszból.
Szerte szállt az illat. Szélfoszlott az álom.
Didergek az őszben s hervadt virágokkal,
Rég álmodott fájó elvesztett álmokkal,
Utalan-utakon, — Golgotámat járom.

Németh Bözse.

A halál.

Ha már az ember örülni nem tud
S nem ját-zik véle a szerelem,
Jobb künn feküdni a temetőben,
Egy csendes, csendes szűk helyen.

Jobb ott feküdni s hallgatózni,
Mint zúg az élet odakünn,
Hogy marja egymást a sok ember,
Hogy forr a vágy, a bűn, a kín.

És aztán jönnek, sorra jönnek
Az új halottak csendesen
És mind azt mondják ideérve:
— Jobb lesz feküdni ideleinn.

Szombatos.

— **Sárcipő (galoschni) hölgyek részére** 1 pár 1 frt 15 kr.; duplaerős, urak részére 1 frt 65 kr. Slipper (nyeltes sárcipő) 1 frt 55 kr. *Wur-burger* Jakabnál, Sümege.

56/904. közgy.

Árverési hirdetmény.

Sümege nagyközség képviselőtestületének 56/904. számú határozata alapján a község előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező piaci és országos vásári helypénzszedési jogot zárt ajánlati, esetleg nyilvános árverés útján 1904. évi november hó 9-én délelőtt 10 órakor a városházánál három egymásután következő évre vagyis 1905. év január 1-től 1908. évi január hó 1-ig haszonbérbe adja.

A jog kikiáltási ára 4100 korona.

Bánatpénz címén 1000 korona a zárt ajánlatához melléklendő, esetleg az árverés-kor teendő le, mely összeg az árverés befejezte után a bérlő által 1/3 évi haszonbér összegére kiegészítendő, mely az utolsó év utolsó negyedébe fog beszámílatni.

A község fentartja magának azon jogot, hogy tekintet nélkül az elért eredményre, az ajánlattevők között szabadon választ.

Kelt Sümege, 1904. évi okt. hó 22-én

Malomsoki János
jegyző.

Pozsonyi József
bíró.

A Besztercebányai első magyar gyümölcs leparlási gyár ajánlja a tisztán gyümölcsből készült legfinomabb likörjeit a lehető legjutányosabb áron.

Kizárólagos elárúsítás:

Berezky Gyula kereskedőnél
Sümege.

Barack, eper, málna, császárkörte, vanillia-crème, 1/10 literes üvegben 60 fillér, úgyszintén nagyobb üvegekben is jutányos árban kapható. Végül ajánlja a legfinomabb minőségű borovicskát és garamgyöngyi gyümölcs és gyógyfű kivonatát.

• 8 napi próbára
küldöm
Solingeni hajvágó-gépet
2 frt 50 kr. utánvétel melletti és kötelezem ma a ma az 8 napon belül visszavenni és az összeget érte azonnali visszatéríteni. A hajvágógép 16 cm. hosszú, legfinomabb hátsó nickeszet legjobb segítő teljesen felszerelve csak 2.50, fedeltől rajta 3.75. Szakállvágó-gép 1 frt 2.25, tonyiro-olló vagy kutyanyíró olló 1 frt 2. — Biztonsági belevétel csak 1 frt 1.75. — See külföldi utlevél melletti csakis: **LATEINER LEO** gyártó raktárától, Wien, 103 Wollzeile 31.

